

PROVINCIE FLEVOLAND

FLEVOLAND
RUIMTE
VOOR
OPLOSSINGEN

BESTUURSOVEREENKOMST

Interbestuurlijk Toezicht Flevoland

De ondergetekenden:

het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland, vertegenwoordigd door de commissaris van de Koning,

het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten, Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde, vertegenwoordigd door de burgemeester van elk van deze gemeenten,

hebben het volgende overwogen en afgesproken:

I Inleiding

De provincie en de gemeenten spreken af te komen tot een vernieuwing van het interbestuurlijk toezicht in Flevoland. Het nieuwe interbestuurlijk toezicht is gebaseerd op het advies van de commissie Oosting¹ en de Wet revitalisering generiek toezicht. (Stb. 212,233; TK 2010/2011, 32389).

Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuit-oefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Dat wil zeggen dat de provincie met name toezicht houdt op het fysiek-ruimtelijke terrein, aangevuld met het toezicht op de gemeentefinanciën.

Provincie en gemeenten zullen zich inspannen om op basis van transparantie, begrip en vertrouwen te komen tot een effectieve en efficiënte wijze van interbestuurlijk toezicht. Door het optimaliseren van het zelfregulerend vermogen van de gemeente en de versterking van controle door de gemeenteraden kan de provincie terughoudend met het toezicht omgaan. In deze bestuursovereenkomst leggen partijen de uitgangspunten vast voor de vernieuwde interbestuurlijke verhoudingen en de wijze waarop zij met elkaar wensen om te gaan.

II Wettelijk kader

1. Deze bestuursovereenkomst heeft betrekking op de naleving van wet- en regelgeving op de domeinen: financiënn², milieu³, archief⁴, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting⁵, monumenten⁶ bij de gemeente waarvoor de provincie het bevoegde toezichthoudende gezag is.
2. De wederzijdse rechten en plichten van partijen op basis van wet- en regelgeving en jurisprudentie zijn en blijven zonder enige beperking van toepassing.

¹ Van specifiek naar generiek, TK 2007-2008, 31 200 VII, nr. 8

² Gemeentewet, Provinciewet, BBV, GTK, Wet Fido, Wet gemeenschappelijke regelingen, Wet financiering decentrale overheden

³ Wet Milieubeheer, VTH Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), Omgevingsrecht, Woningwet, Wet ruimtelijke ordening

⁴ Archiefwet 1995

⁵ Huisvestingswet, Wet ruimtelijke ordening, archeologie Monumentenwet 1988

⁶ Monumentenwet 1988

III Uitgangspunten

1. Provincie en gemeenten spreken de intentie uit het interbestuurlijke toezicht te baseren op transparantie, begrip en vertrouwen.
2. Het nieuwe IBT is verder gebaseerd op de volgende uitgangspunten:
  - 2.1 *Het verhaal achter de cijfers begrijpen.* Cijfers en teksten bieden inzicht, maar zeggen niet alles. Daarom is juist het gesprek tussen de provincie en de gemeenten van belang om als toezichthouder een beeld te krijgen bij het verhaal achter de cijfers, ook als alles goed gaat bij gemeenten. Daarbij is interpretatie van de cijfers nodig en daarover zullen gemeente en provincie elkaar opzoeken om de interpretatie te delen.
  - 2.2 Bij het IBT ligt de nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van de gemeenten en een versterking van de rol (het primaat) van de gemeenteraad.
  - 2.3 *De provincie treedt terughoudend (sober)* op als de uitvoering door de gemeenten voldoende is en de gemeentelijke controle op de uitvoering voldoende is gewaarborgd.
  - 2.4 Gestreefd wordt naar een zo laag mogelijke lastendruk bij de gemeenten en de provincie.
  - 2.5 *De informatieverstrekking* aan de gemeenteraden en de provincie is pragmatisch ingericht, zo mogelijk identiek.
  - 2.6 *Samenwerken* in toezicht is cruciaal. Goed overleg en laagdrempelig contact tussen de provincie en de gemeente zijn voorwaarden voor het pragmatisch, effectief en efficiënt invullen van de toezichtsrelatie.

IV Afspraken

Gemeenten en provincie hebben afspraken gemaakt over de manier waarop zij het interbestuurlijk toezicht inrichten, zodat aan weerszijden duidelijkheid bestaat over:

1. Welke informatie nodig is voor het toezicht (informatiearrangement).
2. Hoe de prestaties van de gemeente worden beoordeeld (toezichtscriteria).
3. Hoe de provincie handelt als toezichthouder en de consequenties voor gemeenten (toezichtsregime).
Zie voor de uitwerking hiervan de bijgevoegde afsprakenkaders per thema (bijlage 1).
Aanvullend spreken de gemeente en provincie met elkaar af:
  - a. dat de provincie per toezichtsdomein met een verkeerslichtkleur (groen, oranje, rood) een waarde toekent aan de sectorale toezichtsbevindingen;
  - b. dat de provincie bij bestuursrechtelijk optreden rekening houdt met de geldende (generieke) interventieladder (zie bijlage 2) en de overige instrumenten van het specifieke toezicht ;
  - c. dat de provincie tweejaarlijks een bestuurlijk overleg per gemeente organiseert ter evaluatie van de nalevingsprestatie en de samenwerking;
  - d. dat de provincie de gemeente informeert over (beleids)ontwikkelingen ter zake van naleving van de relevante wet- en regelgeving zoals genoemd;
  - e. dat de gemeente en provincie in gezamenlijk overleg komen tot de risico's per gemeente, per beleids domein en dat gemeenten deze meenemen in de horizontale verantwoording en periodiek actualiseren;
  - f. dat de gemeente pro actief en voor zover mogelijk geconstateerde tekortkomingen zelf meldt en meeneemt in de horizontale verantwoording;
  - g. dat de gemeente haar informatie actief, tijdig en zo veel mogelijk in samenhang openbaar maakt en daarmee beschikbaar stelt;
  - h. dat de gemeente vrij is om aanvullend op de afgesproken informatiearrangementen, de gemeenteraad en de provincie te informeren over zaken die niet volledig helder worden op basis van het informatiearrangement. Dit kan voorkomen dat de toezichthouder aanvullende informatie vraagt.

V Looptijd, wijziging en beëindiging

1. Deze bestuursovereenkomst treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door de provincie en de gemeente.
2. Deze bestuursovereenkomst wordt aangegaan voor de duur van vier jaar.
3. Bij (onvoorziene) omstandigheden die wezenlijke gevolgen hebben voor de uitvoering van deze bestuursovereenkomst, zullen provincie en gemeenten over de noodzaak van wijziging van deze bestuursovereenkomst in overleg treden.
4. Provincie en gemeenten kunnen in onderling overleg de inhoud van het afsprakenkader (bijlage 1) aanpassen gedurende de looptijd van de bestuursovereenkomst.
5. Provincie en gemeenten zullen gezamenlijk de werking van het IBT jaarlijks ten minste ambtelijk evalueren.

VI Bijlagen

Bij deze bestuursovereenkomst behoren de bijlagen:

1. Afsprakenkader interbestuurlijk toezicht
2. Samenvatting interventieladder toezicht

Aldus door partijen voor akkoord ondertekend te Zeewolde op 23 januari 2015.

Namens het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Almere,

Mw. A. Jorritsma Lebbink
Burgemeester

Namens het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dronten,

Mr. A.B.L. de Jonge
Burgemeester

Namens het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lelystad

Mw. M. Horselenberg
Burgemeester

Namens het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordoostpolder,

Dhr. A. van der Werff
Burgemeester

Namens het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Urk,

Dhr. mr. P.C. van Maaren
Burgemeester

Namens het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zeewolde,

Dhr. G.J. Gorter
Burgemeester

Namens het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland,

Dhr. L. Verbeek
commissaris van de Koning

BIJLAGE 1

AFSPRAKENKADER PROVINCIE FLEVOLAND - GEMEENTEN

Huisvesting statushouders				
Toezichtsdomain	Informatie-arrangement	Criteria voor weging en beoordeling	Toezichtsregime groen	Toezichtsregime oranje
Op welk domein wordt toezicht uitgeoefend en wat is het belang van het toezicht?	Welke informatie is nodig voor het uitoefenen van het toezicht?	Waar beoordeelt provincie op? Aan de hand waarvan?	Wanneer is regime groen van toepassing en hoe handelt de provincie bij regime oranje	Wanneer is regime rood van toepassing en hoe handelt de provincie bij regime rood
Gemeenten geven uitvoering aan de wettelijke taak om verblijfsgerechtigen tijdig te huisvesten. Het aantal wordt door het Rijk in de halfjaarlijkse taakstelling bepaald. Tijdig betekent binnen twaalf weken nadat verblijfsgerechtigde aan een gemeente is verbonden	Toezichtsinformatie wordt in een halfjaarlijks verslag gestuurd van B&W naar raad (beschikbaar voor GS) over voorgang uitvoering, met inzicht in maatregelen (wettelijk verplicht)	Toetsen aan de hand van: • maandelijkse realisatiecijfers van het COA • het halfjaarlijkse verslag van B&W en de informatie uit de ambtelijke en bestuurlijke contacten	Gemeente heeft tijdig en volledig voldaan aan de halfjaarlijkse taakstelling en heeft geen achterstand	Gemeente heeft niet tijdig of niet volledig voldaan aan de halfjaarlijkse taakstelling
	De basis voor de toezichtsinformatie zijn de maandelijkse realisatiecijfers van het Rijk via het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA)			
	Halfjaarlijks 1 april/ 1 juli beschikbaar voor GS (provincie)			
			<u>Intensiteit toezicht: hoog</u>	<u>Intensiteit toezicht: hoog</u>
			<ul style="list-style-type: none"> Uiterlijk 4 weken na einde taakstellingsperiode halfjaarlijks verslag B&W aan GS GS besluit toezicht regime Bevestiging toezichtsregime door middel van separate toezichtsbrief 	<ul style="list-style-type: none"> Uiterlijk 4 weken na einde taakstellingsperiode halfjaarlijks verslag B&W aan GS GS overlegt met B&W middels een brief, in de brief stelt GS B&W tweede kanstermijn van 6 maanden (vanaf einde taakstellingsperiode). Als na uiterlijk 5 maanden van de tweede kanstermijn geconstateerd wordt dat alsnog aan taakstelling wordt voldaan: groen toezichtsregime Als na uiterlijk 5 maanden van de tweede kanstermijn geconstateerd wordt dat alsnog niet aan de taakstelling zal worden voldaan: ambtelijk overleg, gevolgd door afspraak/ultimatum Bevestiging van toezichtsregime via separate toezichtsbrief

WABO (Bouwen en Milieu)				
Toezichtsdomein	Informatie-arrangement	Criteria voor weging en beoordeling	Toezichtsregime groen	Toezichtsregime oranje
Op welk domein wordt toezicht uitgeoefend en wat is het belang van het toezicht?	Welke informatie is nodig voor het uitoefenen van het toezicht?	Waar beoordeelt provincie op? Aan de hand waarvan?	Wanneer is regime groen van toepassing en hoe handelt de provincie bij regime groen	Wanneer is regime oranje van toepassing en hoe handelt de provincie bij regime oranje
Bescherming van mens en natuur tegen schade en gevaar. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor uitvoering van toezicht en handhaving (milieu, bouwen) en een deugdelijke kwaliteit van het nalevingstoezicht	Toezichtsinformatie voor 1 april / 1 juli beschikbaar voor GS (provincie). Bij de toezichtsinformatie die B&W beschikbaar stellen voor de provincie, worden ook stukken/-besluiten/reacties van B&W en gemeenteraad opgenomen. Zo ziet de provincie dat de gemeenteraad de toezichtsinformatie heeft gezien.	<ul style="list-style-type: none"> Aan de hand van de criteria uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), het Besluit Omgevingsrecht (Bor) en de Regeling omgevingsrecht (Mor) • Het hebben van de plannen, verslag en jaarrakingen 	<ul style="list-style-type: none"> Inzicht in nalevingstoezicht Voor 1 april is handhavings-uit voeringsprogramma (HUP) beschikbaar voor provincie. Voor 1 juli, dan wel samen met de jaarrekening, is het jaaverslag beschikbaar voor provincie. 	<p>Wanneer is regime oranje van toepassing en hoe handelt de provincie bij regime rood?</p> <p>Nalevingstoezicht onvoldoende</p> <p>Gemeente heeft:</p> <ul style="list-style-type: none"> • geen of geen begrijpelijk programma (niet aangeleverd volgens afgesproken termijn) • geen verslag (verantwoording). • stukken met ernstige omissies t.o.v. wat in Wabo, Bor en Mor wordt vereist..
NB het wetsvoorstel Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) wordt op de voet gevuld. Op het moment dat consequenties volgen voor dit IBT thema, gaan gemeenten en provincie hierover in gesprek. De consequenties hiervan zijn op 8 mei 2014 ambtelijk voorbesproken en kunnen direct worden doorgevoerd als de wet van kracht wordt.	In de toezichtsinformatie is in ieder geval opgenomen:	<ul style="list-style-type: none"> handhavings-uitvoeringsprogramma (HUP) (voor 1 april) jaaverslagen (evaluatie HUP) (voor 1 juli) probleem- of risicoanalyse handhavingsbeleid (strategie) Reacties B&W en raad Ingevulde checklist (antwoord op toezichtsvragen) 	<p>Intensiteit toezicht: laag</p> <p>Intensiteit toezicht: gemiddeld</p> <ul style="list-style-type: none"> Ambtelijk contact: 1 à 2 keer per jaar (delen bevinding) Bevindingen van GS: situatie is conform de eisen GS-besluit toezicht regime Bevestiging toezichtsregime doormiddel van separate toezichtsbrief 	<p>Intensiteit toezicht: hoog</p> <p>Intensiteit toezicht: middel</p> <ul style="list-style-type: none"> Ambtelijk contact: > 5 keer per jaar Bestuurlijk overleg GS-besluit toezicht regime Bevestiging toezichtsregime door middel van separate toezichtsbrief Interventie: aanwijzing of in de plaats treden (bijvoorbeeld via inschakelen van adviesbureau op kosten van de gemeente) GS-besluit toezicht regime Bevestiging toezichtsregime door middel van separate toezichtsbrief

Ruimtelijke Ordening				
Toezichtsdomain	Informatie-arrangement	Criteria voor weging en beoordeling	Toezichtsregime groen	Toezichtsregime oranje
<i>Op welk domein wordt toezicht uitgeoefend en wat is het belang van het toezicht?</i>	<i>Welke informatie is nodig voor het uitvoeren van het toezicht?</i>	<i>Waar beoordeelt provincie op? Aan de hand waarvan?</i>	<i>Wanneer is regime groen van toepassing en hoe handelt de provincie bij regime groen</i>	<i>Wanneer is regime oranje van toepassing en hoe handelt de provincie bij regime oranje</i>
De gemeenteraad stelt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer structuurvisies en bestemmingsplannen vast (art. 2.1 en 3.1 Wet ruimtelijke ordening)	Toezichtsinformatie wordt in een jaarverslag door college van B&W aan de raad gestuurd en in een brief naar GS (provincie) (voor 15 juli)	Wettelijke plicht: • aanwezigheid bestemmings-plannen (art. 2.1 Wro) • actualisatie-verplichting bestemmings-plannen (art. 2.1 Wro) • aanwezigheid structuurvisie(s) (art. 3.1Wro)	De gemeente heeft voor haar gehele grondgebied actuele bestemmingsplannen en heeft voor haar gehele grondgebied een structuurvisie ontbrekt	De gemeente heeft niet voor haar gehele grondgebied actuele bestemmingsplannen en/of een structuurvisie ontbrekt en er is geen helderheid over verbeteracties
				Intensiteit toezicht: hoog <ul style="list-style-type: none"> • informatie oprogen/ gesprek te achterhalen waarom bestemmingsplannen er niet zijn of niet actueel zijn of waarom de structuurvisie ontbrekt • GS-besluit toezicht regime • bevestiging toezichtsregime door middel van separate toezichtsbrief • bepalen proportionaliteit • afspraken maken over herstel en maatregelen • check op nakomen afspraken • provincie informeert B en W (gemeente) over mogelijke interventies (waarschuwen op basis van de interventieladder) • informeren interventieladder (in de plaats treden en vernietiging)
				Intensiteit toezicht: gemiddeld <ul style="list-style-type: none"> • informatie oprogen/ gesprek aangaan om te achterhalen waarom bestemmingsplannen er niet zijn of niet actueel zijn of waarom de structuurvisie ontbrekt • GS-besluit toezicht regime • ambtelijk bespreken en eventueel bestuurlijk informeren • GS-besluit toezicht regime • bevestiging toezichtsregime door middel van separate toezichtsbrief • bepalen proportionaliteit • afspraken maken over herstel en maatregelen • check op nakomen afspraken • provincie informeert B en W (gemeente) over mogelijke interventies (waarschuwen op basis van de interventieladder) • informeren interventieladder (in de plaats treden en vernietiging)
				Intensiteit toezicht: laag <ul style="list-style-type: none"> • Jaarverslag ex art. 10.1 Wro van het college van B&W aan de gemeenteraad waarin is of hieraan wordt voldaan. Het verslag als bedoeld in art. 10.1 Wro kan in het algemeen jaarverslag van de gemeente worden opgenomen • GS-besluit toezicht regime • Bevestiging toezichtsregime door middel van separate toezichtsbrief • informatie in het jaarlijks verslag op te nemen

Monumenten en archeologie				
Toezichtsdomain	Informatie-arrangement	Criteria voor weging en beoordeling	Toezichtsregime groen	Toezichtsregime oranje
Op welk domein wordt toezicht uitgeoefend en wat is het belang van het toezicht?	Welke informatie is nodig voor het uitoefenen van het toezicht?	Waar beoordeelt provincie op? Aan de hand waarvan?	Wanneer is regime groen van toepassing en hoe handelt de provincie bij regime groen	Wanneer is regime oranje van toepassing en hoe handelt de provincie bij regime oranje?
Rijksmonumenten (beschermd stads-/dorpsgezicht): • toezicht op gemeentelijke ruimtelijke plannen • op de vergunningverlening en handhaving Archeologie: • toezicht op gemeentelijke ruimtelijke plannen de vergunningverlening en handhaving	Toezichtsinfo die tweejaarlijks voor de provincie (Gedeputeerde Staten) beschikbaar wordt gesteld. De toezichts-informatie is primair bedoeld om de gemeenteraad in staat te stellen zijn toezichtthoudende rol te vervullen.	Wat zijn de risico's die we willen voorkomen? (obv Monumentenwet en Wabo) Ongelconeroleerd schade aanbrengen aan monumenten en onzorgvuldige omgang met archeologie De indicatoren daarvoor zijn: <ul style="list-style-type: none"> • gebrek aan (kwaliteit van) toezicht en handhaving • onzorgvuldige vergunningverlening ontbreken van een gemeentelijke monumentencommissie (indien monumenten aanwezig in gemeente)	Taakuitvoering monumentenzorg voldoende/adequaat bevonden. Gemeente scoort goed op alle onderdelen:	Wanneer is regime groen van toepassing en hoe handelt de provincie bij regime groen? Gemeente scoort matig of slecht op een of een aantal van de volgende onderdelen: • monumentencommissie is aanwezig (indien gemeente beschikt over monumenten). • handhaving is goed geregeld. Zorgvuldige vergunningverlening: <ul style="list-style-type: none"> • in ruimtelijke plannen wordt in voldoende mate rekening gehouden met Rijksmonumenten en archeologie. • ingewonnen adviezen m.b.t. deze thema's worden correct overgenomen in de ruimtelijke plannen.
			<u>Intensiteit toezicht: laag</u> <ul style="list-style-type: none"> • verzamelen informatie • GS besluit toezicht regime • Bevestiging toezichtsregime door middel van separate toezichtsbrief	<u>Intensiteit toezicht: hoog</u> <ul style="list-style-type: none"> • ambtelijke en bestuurlijke besprekking van gebreken • GS-besluit toezicht regime • Bevestiging toezichtsregime door middel van separate toezichtsbrief • inzet mogelijkheden interventieladder
			In de toezichtsinformatie is in ieder geval aandacht besteed aan de thema's: <ul style="list-style-type: none"> • Gebouwde (rijks-) monumenten en de wijze waarop vergunning verlening en handhaving is ingericht<ul style="list-style-type: none"> - hoeveelheid bestand - gevallen afgeweken van ingewonnen adviezen - toezicht en handhaving • Archeologie en de wijze waarop vergunningverlening en handhaving is ingericht - vastgesteld beleid (actueel) - gevallen afgeweken van ingewonnen adviezen - toezicht en handhaving • Besluiten en reactie gemeente raad op de door B&W toegezonden toezichts-informatie	<u>Intensiteit toezicht: gemiddeld</u> <ul style="list-style-type: none"> • verzamelen informatie • ambtelijke en/of (indien nodig) bestuurlijke besprekking van gebreken • GS-besluit toezicht regime • Bevestiging toezichtsregime door middel van separate toezichtsbrief

Financiën					
Toezichtsdomein	Informatie-arrangement	Criteria voor weging en beoordeling	Toezichtsregime groen	Toezichtsregime oranje	Toezichtsregime rood
<i>Op welk domein wordt toezicht uitgeoefend en wat is het belang van het toezicht?</i>	<i>Welke informatie is nodig voor het uitoefenen van het toezicht?</i>	<i>Waar beoordeelt provincie op? Aan de hand waarvan?</i>	<i>Wanneer is regime groen van toepassing en hoe handelt de provincie bij regime groen</i>	<i>Wanneer is regime oranje van toepassing en hoe handelt de provincie bij regime oranje</i>	<i>Wanneer is regime rood van toepassing en hoe handelt de provincie bij regime rood</i>
Het bevorderen van financieel gezonde gemeenten om taken (zowel autonoom als medebewind) te kunnen uitvoeren zonder dat (onnodig) financiële problemen op de collectiviteit van gemeenten (Gemeente fondsen) worden afgewendt.	Toezicht proces / informatie	Weging en beoordeling 1e lijn toezicht De gemeenteraad volgt via de toezichtsinformatie tweemaal per jaar de ontwikkeling van de indicatoren en beoordeelt zichzelf op het vlak van financieel toezicht. 2e lijn toezicht De provincie beoordeelt op haar beurt het uitgebreide horizontale toezicht door de gemeenteraad. Actualisatie De gemeente actualiseert de toezicht informatie tweemaal per jaar bij de (meerjaren) begroting en jaartukken (Conform afgesproken manier). De gemeenteraad stelt de toezicht informatie als onderdeel van de (meerjaren)begroting en jaartukken vast.	Financieel in evenwicht (korte termijn) Pijler 1: begroting • De geraamde structurele lasten en baten zijn in het begrotingsjaar niet structureel en reël in evenwicht (geen materieel evenwicht).	Financieel in evenwicht Pijler 1: begroting • De geraamde structurele lasten en baten zijn in het begrotingsjaar structureel en reël in evenwicht (materieel evenwicht) of • Uit de meerjaren begroting blijkt dat het aannemelijk is dat dit evenwicht <u>wel</u> binnen de termijn van de meerjaren begroting alsnog bereikt.	Financieel niet in evenwicht Pijler 1: begroting • De geraamde structurele lasten en baten zijn in het begrotingsjaar niet structureel en reël in evenwicht (geen materieel evenwicht). • Indien dit niet het geval is wordt het evenwicht niet binnen de termijn van de meerjaren begroting alsnog bereikt.
					<i>De uitkomst van pijler 1 is bepalend of het rode toezichtsregime van toepassing is.</i> Ongeacht de uitkomst van pijler 2 en 3.
					<i>De uitkomst van pijler 2 en 3: weerstands vermogen en schuldboerpositie</i> • De uitkomst van een van beide of beiden pijlers is / zijn ongunstig <i>Pijler 2 en 3: weerstands- vermogen en schuldboerpositie</i> • Geen van deze pijlers is ongunstig. • Geen sprake van bestuurlijk relevante onderwerpen, die de financiële positie substantieel nadruk kunnen beïnvloeden.
					<i>De indicatoren zijn (waar mogelijk) door de raad genormeerd en worden zowel ex-post als ex-ante gevolgd.</i> Tevens wordt vergelijken met gemiddelde(n).
					<i>De indicatoren zijn onderverdeeld in 3 pijlers:</i> 1. Sluitende begroting 2. Weerstands Vermogen 3. Schuldboerpositie Daarnaast wordt gekelken bij de jaarrekening of er een goedkeuring van de accountant is afgegeven.
					<i>Toezicht model</i> De provincie actualiseert het toezicht model met de toezichtinformatie van de gemeente. Provincie en gemeente delen met elkaar de analyse, ontwikkelingen en gevolgen. Het toezicht model is een dynamisch model. <u>Beheer</u> De provincie beheert inhoudelijk het toezicht model (naar voortschrift end inzicht).

Rollen:	Informatiebronnen:	Criteria (waaronder):	Intensiteit toezicht: <u>LAAG</u>	Intensiteit toezicht: <u>GEMIDDELD</u>	Intensiteit toezicht: <u>HOG</u>
Centraal staat de verantwoordelijkheid die wordt uitgeoefend door het 1e lijn toezicht (gemeente raad). Het 2e lijn toezicht (GS) controleert het functioneren van het 1e lijn toezicht.	<ul style="list-style-type: none"> • Begroting • Meerjarenbegroting • Begrotingswijzigingen • Jaarstukken • Accountantsverklaring en management letter • Raadsstukken (kader- en beleidsnota's) • Verordeningen ex. artikel 212 en 213 Gemeentewet • Externe bronnen 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet • Provinciewet • BBV • Gemeenschappelijk financieel toezicht-kader (GTK) • Wet FIDO <p>Interpretatie van beleid, plannen en genomen maatregelen (bv om begroting en meerjarenramingen te sluiten te maken).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nulmeting: gemeente + provincie • Actualiseren toezichtsinfo: gemeente (2 x per jaar) • Bepalen toezicht regime: provincie • Na nulmeting <u>1 jaar oranje</u>, tenzij... uit de toezicht informatie blijkt dat de gemeente niet meer aan de toezicht criteria (voor groen) voldoet 	<ul style="list-style-type: none"> • Nulmeting: gemeente + provincie • Actualiseren toezichtsinfo: gemeente (2 x per jaar) • Bepalen toezicht regime: provincie • Na nulmeting <u>4 jaar groen</u>, tenzij... • Bepalen aandachtspunten en herstel richting 	<ul style="list-style-type: none"> • Nulmeting: gemeente + provincie • Actualiseren toezichtsinfo: gemeente (2 x per jaar) • Bepalen toezicht regime: provincie • Na nulmeting <u>1 jaar rood</u>, tenzij... • Bepalen aandachtspunten en herstel richting
		Mate van overleg:	<p>Bestuurlijk contact: niet noodzakelijk</p>	<p>Ambtelijk contact: frequent</p> <p>Bestuurlijk contact: ca 1 - 2 maal per jaar</p> <p>Monitoren begrotingswijzigingen</p> <p>Opraffen nota's</p> <p>Bespreken voortgang aandachtspunten en gevogen beleid</p> <p>en herstelmaatregelen</p>	<p>Mate van overleg:</p> <p>Bestuurlijk contact: intensief</p> <p>Bestuurlijk contact: intensief</p> <p>Monitoren begrotingswijzigingen</p> <p>Opraffen nota's</p> <p>Bespreken voortgang aandachtspunten en gevogen beleid</p> <p>en herstelmaatregelen</p>
		Mate van overleg:	<p>Bestuurlijk contact: niet noodzakelijk</p>	<p>Bevestiging toezichtregime voor 1 jaar, tenzij... (separata toezicht brief)</p> <p>Reactie gemeente</p> <p>Afspraken rondom verbeteringen</p>	<p>Gevolgen PREVENTIEF:</p> <ul style="list-style-type: none"> • GS keuren besluiten en begrotingswijzigingen goed voordat raadsbesluit geldig is. • Bevestiging toezichtregime voor 1 jaar, tenzij... (separata toezicht brief) • Reactie gemeente • Afspraken rondom verbeteringen / herstel
		Vastleggen uitkomsten nulmeting inclusief brief aan gemeenteraad	<p>Bevestiging toezichtregime voor 4 jaar, tenzij... (separata toezicht brief)</p>	<p>GS-besluit toezicht regime (wettelijk verplicht)</p> <p>Ter kennisname aan PS</p>	<p>GS-besluit toezicht regime (wettelijk verplicht)</p> <p>Ter kennisname aan PS</p>

Archieftoezicht

Toezichtsdomain	Informatie-arrangement	Criteria voor weging en beoordeling	Toezichtsregime groen	Toezichtsregime oranje	Toezichtsregime rood
Op welk domein wordt toezicht uitgeoefend en wat is het belang van het toezicht?	Welke informatie is nodig voor het uitoefenen van het toezicht?	Waar beoordeelt provincie op? Aan de hand waarvan?	Wanneer is regime groen van toepassing en hoe handelt de provincie bij regime groen	Wanneer is regime oranje van toepassing en hoe handelt de provincie bij regime oranje	Wanneer is regime rood van toepassing en hoe handelt de provincie bij regime rood
Het doel van het toezicht op archief- en informatiebeheer is om bij gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen te komen tot een betrouwbare informatievoorziening.	Toezichtsinfo die in een jaarverslag voor 15 juli aan de provincie (Gedekteerde Staten) wordt aangeboden. Deze informatie is primair bedoeld om interne verantwoording af te leggen. Dient tegelijkertijd als IBT-toezichtsinfo.	Toezicht op basis van 17 wettelijke toezichtscriteria Gebaseerd op de Archiefwet, archiefbesluit en archiefregeling. Deze toezichtscriteria zijn afgestemd met VNG en opgenomen in 'Aanvullend beleidskader'. De toezichtscriteria zijn gekoppeld aan een deel van de KPI's zoals opgenomen in het jaarverslag van gemeenten.	Takeluitvoering voldoende/adequaat bevonden (overal) scorrt gemeente goed op wettelijke toezichtscriteria	Takeluitvoering voldoet, gedetailleerd/redelijk adequaat bevonden (op een aantal onderdelen scorrt gemeente matig of slecht op wettelijke toezichtscriteria)	Takeluitvoering voldoet niet / niet adequaat bevonden. (op een groot deel scoort gemeente matig of slecht op wettelijke toezichtscriteria)
Toegankelijke en betrouwbare informatievoorziening is essentieel voor goed bestuur. Het op orde zijn van de digitale en papieren informatiehuishouding en archivering is een voorwaarde om alle andere overheidstaken goed uit te kunnen voeren.	In het jaarverslag zijn in ieder geval drie onderdelen opgenomen: 1. Periodiek ingevulde Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). De informatie op deze KPI's geeft een scherp beeld bij de stand van zaken op het archief- en informatiebeheer bij gemeente. Deze KPI's komen voort uit de Archiefwet, archiefbesluit en archief-regeling (KPI's zoals beschreven in de VNG handreiking 'Horizontale verantwoording Archiefwet 1995 via Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's), versie april 2013).	Bij weging en beoordeling gaat de provincie risicogericht te werk. De grootste risico's bij gemeenten zijn: • digitalisering en vervanging (van papier naar digitaal) • investering archieven • herindelingen, reorganisaties, samenwerkingspartners (taakuitbesteding door gemeenten aan GR's zoals een RUD) informatievoorziening/-archiefbeheer bij	Intensiteit toezicht: laag • Gemeenten leveren jaarlijks informatie aan • Provincie beoordeelt op basis van toezichtscriteria en bepaalt toezichtsregime • Indien op thema's veranderingen plaatsvinden, informeren gemeenten	Intensiteit toezicht: gemiddeld NB Ook in het 'groene regime' de eerste twee jaar (2015-2016) is het nodig informatie te ontvangen en te beoordelen om een degelijke 'nulmeting' te kunnen uitvoeren en in beeld te brengen hoe gemeente er voor staat. Daarna is maatwerk mogelijk, indien gemeente nog steeds in groene regime valt.	Intensiteit toezicht: hoog • Gemeenten leveren jaarlijks informatie aan • Provincie beoordeelt op basis van toezichtscriteria en bepaalt toezichtsregime • GS-bestuif toezicht regime • Bevestiging toezichtsregime door middel van separate toezichtsbrief • Op thema's waar zorgen over zijn doet de gemeente een voorstel over wat nodig is om zorg weg te nemen (eventueel eventueel in overleg met provincie) • Indien afspraken over aanbevelingen niet binnen termijn worden opgepakt en afgehandeld, volgt waarschuwing met beschrijving van termijn tot aan juridische interventie (zie bijlage Aanvullend beleidskader voor soorten interventies per toezichtscriterium) (brief van GS aan B&W)
	3. Archiefverordeningen (informatieverplichting op basis van Archiefwet (art. 30.1, 32.2, 35.1, 37.2 en 40). Is een specifiek instrument (meldingsplicht aan GS, direct na vaststelling door B&W) dat door de wetgever in de Archiefwet is behouden.	Wanneer de overheidsarchieven niet volledig zijn, belemmert dit een goede bedrijfsvoering en verantwoording naar de burger en de samenleving.	2. Aanvullende informatie (bv. thema risico onderzoeken). Daarnaast wordt in het jaarverslag aandacht besteed aan onderzoeksresultaten of aanvullende informatie op specifieke/risicovolle thema's die speciale aandacht hebben gekregen bij de gemeente. Ook voorziet de gemeente in het verklaren van eventuele onverwachte omstandigheden en hoe de gemeente daarmee is omgegaan.	Evt. aankondiging proces interventieladder (zie bijlage 'Aanvullend beleidskader' voor soorten interventies per toezichtscriterium) (brief van GS aan B&W)	

BIJLAGE 2

SAMENVATTING INTERVENTIELADDER TOEZICHT

Interventieladder bij schorsing en vernietiging	
Stap 1	Signaleren en bevoegdheden in kaart brengen: Signaleren dat een besluit mogelijk in strijd is met het recht of het algemeen belang en onderzoeken wie bevoegd is om een verzoek tot vernietiging te doen (CdK of GS). Dit om aan te geven dat een besluit voor vernietiging in aanmerking komt.
Stap 2	Eerste beoordeling: door de minister van het vakdepartement wordt nagegaan of het verzoek ontvankelijk is.
Stap 3	Informatie opvragen bij de gemeente: indien het verzoek ontvankelijk is wordt het onderzoek naar de strijd met het recht of het algemeen belang door ons gestart.
Stap 4	Schorsen: indien een besluit voor vernietiging in aanmerking komt wordt het besluit van rechtswege geschorst.
Stap 5	Informeren uitkomsten onderzoek en overleg: het gemeentebestuur wordt op de hoogte gesteld van het oordeel. Indien het besluit in aanmerking komt voor vernietiging wordt aan het bestuur de mogelijkheid voor een overleg geboden.
Stap 6	Voordracht vernietiging: indien het overleg er niet toe leidt dat de bezwaren van de minister worden weggenomen, dan wordt het besluit voor vernietiging voorgedragen.

Interventieladder bij indeplaatsstelling	
Stap 1	Constateren: vaststellen dat er vermoedelijk sprake is van taakverwaarlozing
Stap 2	Valideren: informatie opvragen bij de gemeente of het waterschap en andere belanghebbenden over gesignaleerde misstanden en valideren dat er sprake is van taakverwaarlozing en vaststellen wat de oorzaak is.
Stap 3	Actief toezicht: afspraak maken met de gemeente over acties, termijnen en vervolg
Stap 4	Vooraankondiging van interventie: bij onvoldoende voortgang de gemeente aanzeggen dat het instrument zal worden toegepast en het openbaar publiceren van deze aanzegging.
Stap 5	Laatste kans: besluit tot indeplaatsstelling met een laatste termijn om alsnog zelf te voorzien
Stap 6	Indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing: daadwerkelijk uitvoeren van de indeplaatsstelling in naam van en voor rekening van de gemeente of het waterschap.

⁷ Deze tekst is ontleend aan beleidsplan IBT provincie Noord Holland

⁸ Met de komst van de Wet RGT zijn de meeste specifieke toezichtinstrumenten vervallen. Een aantal instrumenten is overgebleven. In die gevallen kunnen indien nodig de specifieke instrumenten ingezet worden. Met name het financieel toezicht op gemeenten en het toezicht op ruimtelijke ordening kennen enkele specifieke instrumenten. Daarnaast kent de Archiefwet op een aantal gebieden vooralsnog de verplichting dat GS een voorafgaande machtiging moeten afgeven. Ook het toezicht op waterschappen kent een aantal specifieke toezichtinstrumenten.

Colofon

Dit is een uitgave van:

Afdeling BDO
Provincie Flevoland
Visarenddreef 1
Postbus 55
8200 AD Lelystad

Contact:

Telefoon 0320 - 265 265
E-mail: info@flevoland.nl
www.flevoland.nl

Januari 2015

